

DIRU-LAGUNTZEN PROGRAMEI BURUZKO EBALUAKETA 2015

OSASUNA

1. Osasun-arloko ikerketa proiektuetarako laguntzak.
2. Droga-mendekotasunen prebentzio komunitarioko talde teknikoak mantentzeko laguntzak.
3. Droga-mendekotasunen tokiko planei atxikitako droga-mendekotasunen prebentzio komunitarioko proiektuak onartutakoak edo lantzen ari direnak egiteko laguntzak.
4. Arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta gutxitzeko proiektuak egiteko laguntzak.
5. Irabazi asmorik gabeko gizarte-ekimeneko erakundeentzako diru-laguntzak; GIB/hiesa prebenitzeko eta sexu transmisiozko infekzioak prebenitzeko eta kontrolatzeko zereginetan aritu eta euren jarduera Euskal Autonomia Erkidegoan garatzen dutenentzat.
6. EAE-n gaixoen kolektiboen eta haien familien bizi-kalitatea hobetzeko jarduerak egiten dituzten eta irabazi asmorik ez duten ekimen sozialeko elkarteentzako laguntzak.
7. Euskal autonomia erkidegoko toki erakundeentzako diru-laguntzak, jarduera fisikoa sustatzeko jarduerak egin ditzaten.
8. Euskal Autonomia Erkidegoko ikasleen guraso-elkarteei eta unibertsitatez kanpoko ikastetxeen titular diren irakaskuntza-kooperatibei zuzendutako laguntzak, ikasleen artean mugikortasun aktiboa sustatzeko ekintzak garatzekoak.
9. Osasun-arloko profesionalak prestatzeko bekak eta laguntzak.
10. Osasunaren esparruan diharduten irabazi-asmorik gabeko elkarten osasun-espezialitateetako irabazi asmorik gabeko erakunde zientifikoek, eta osasun alorreko profesionalen elkargo ofizialen funtzionamendua eta langileen etengabeko prestakuntzarako jardueren antolaketarako laguntzak.
11. GIB/HIESaren eta sexutransmisiozko infekzioen prebentzioa.
12. Etxez etxeko laguntzarako udal zerbitzuaren erabiltzaileen artean sendagaien erabilera hobetzeko programa.
13. Prestazio farmazeutikoa eta atzerriko botikak.
14. Metadona tratamendua opiazeon adikzioa duten pertsonetan.
15. Tratamendu dietoterapiko konplexu eta etxeko nutricao enterala.
16. Osasun-laguntza behar izateagatik egindako gastuak itzultzea.
17. Prestazio ortoprotesikoak.
18. Preskribatutako tratamendu medikoak ez uzteko laguntzak, 2014-2015.

1.- Izenburua

OSASUN-ARLOKO IKERKETA-PROIEKTUETARAKO LAGUNTZAK

2.- Araua

2015eko ekainaren 9ko Agindua, Osasuneko sailburuarena, 2015. urtean hastekoak diren osasun-arloko ikerketa-proiektuei laguntzak emateko deialdia egiteko dena. (2015eko ekainaren 25eko EHAA, 118. zk.).

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Programa honen helburua Osasun Zientzien alorrean 2015. urtean garatzen hasten diren osasun-arloko ikerketa-proiektuak finantzatzea da, betiere objektibotasunaren, lehiaren, lehiakortasunaren eta publikotasunaren printzipioei jarraituz.

Ikerketa-proiektuetarako laguntzak osasun-arloko ikerketa finantzatzeko tresna hurbilena eta zuzenena dira. Ikerketa-proiektuak Osasun Planarekin lotuta egongo dira (Osakidetzarako interesa izan behar dute) eta kanpoko ebaluazioa egingo zaie.

Deialdi honek ikertzaile berriak sartzera eta ikerketa-ildo berriak irekitzea sustatzen du, betiere osasun-agintaritzaren plan estrategikoekin bat etorritik.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Jaso diren 155 eskaeretatik 21 proiektu diruz lagundu dira (% 13,54), 95 proiektu ezin izan dira finantzatu aurrekontu-zuzkidurarik ez zegoelako, 2 proiektu Aginduaren baldintzetara egokitzen ez zirelako eta 37 proiektu finantzagarriz hartzeko behar den gutxieneko puntuaziorik lortu ez zutelako.

Aurrekontu-programan aurreikusi zen 20 proiektu diruz lagunduko zirela; beraz, bete da adierazle hori (adierazlearen % 105). Era berean, diru-laguntzaren % 10 baino gehiago sortzen ari diren taldeetara bideratu da.

Ikusten da programak zalantzarik gabeko erabilera eta inpaktu soziala duela. Osasun-sistema ezinbesteko elementuetako bat da osasun-eremuko ikerketa garatzeko, bai pazientearen mesedetan, bai osasun-sistemaren beraren mesedetan, sistema aldatzea ahalbidetzeko eta sistema betetzeko jarduna hobetzeko. Horretarako, nahi diren inpaktuak sor ditzaketen kalitateko proiektuak bultzatu behar dira irmoki.

1.- Izenburua

DROGA-MENDEKOTASUNEN PREBENTZIO KOMUNITARIOKO TALDE TEKNIKOAK MANTENTZEKO LAGUNTZAK

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko uztailaren 14ko Agindua, Osasuneko sailburuarena. Horren bidez diru-laguntzak deitu dira adikzioen prebentzio komunitariorako programak garatzeko, arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta murrizteko proiektuak gauzatzeko, eta jokabide osasungarriak bultzatzeko jardun-eremu horietan talde teknikoak sortu eta mantendu daitezen 2015eko ekitaldian

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Droga-mendekotasunen prebentzio komunitarioko talde teknikoak sortzeko eta mantentzeko laguntzak

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean.

Aurrekontu-programaren neurriak:

- 7. helburua: Sektoreen arteko eta erakundeen arteko koordinazioa.
- 2. ekintza: Koordinazioa tokiko erakundeekin. Laguntza ematea, komunitateko prebentzioko talde teknikoak mantentzeko.
- Neurria: 50 (akats bat da).

Lortutako emaitzak oso onak dira:

- TALDE TEKNIKOAK MANTENTZEKO LAGUNTZAK:

35 TOKI-ERAKUNDE:

- Arabako 4 udal eta Arabako Foru Aldundia
- Gipuzkoako 11 udal/mankomunitate
- Bizkaiko 20 udal/mankomunitate

Kapitulu honen diru-zuzkidura 1.172.985 eurokoa da. Emandako laguntza, guztira, eskabide guztien aurrekontuan jasotakoaren % 39,5 da.

1.- Izenburua

DROGA-MENDEKOTASUNEN TOKIKO PLANEI ATXIKITAKO DROGA-MENDEKOTASUNEN PREBENTZIO KOMUNITARIOKO PROIEKTUAK – ONARTUTAKOAK EDO LANTZEN ARI DIRENAK– EGITEKO LAGUNTZAK

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko uztailaren 14ko Agindua, Osasuneko sailburuarena. Horren bidez diru-laguntzak deitu dira adikzioen prebentzio komunitariorako programak garatzeko, arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta murrizteko proiektuak gauzatzeko, eta jokabide osasungarriak bultzatzeko jardun-eremu horietan talde teknikoak sortu eta mantendu daitezzen 2015eko ekitaldian

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Xedea da arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta gutxitzeko proiektuak eta esku-hartzeak egiteko 2015ean toki erakundeei emango zaizkien diru-laguntzak arautzea. Proiektu eta esku-hartze horiek droga-mendekotasunen tokiko planetan egon behar dute onartuta edo lantzeko prozesuan; Udalek banaka edo mankomunatuta garatu behar dituzte, eta ekintza egituratu eta koordinatuen multzo ordenatu bat osatu behar dute.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Aurrekontu-programaren neurriak:

- 2. helburua: Ekimen sozialei eta udalei laguntzea mendekotasunen prebentzioan eta kalteen murrizketan
- 1. ekintza: Tokiko erakundeei laguntzea, mendekotasunak prebenitzeko eta horiek eragiten dituzten arriskuak gutxitzeko eta jarduera fisikoa sustatzeko programak garatu ditzaten.
- Adierazlea: Laguntzak emateko Agindu bat egitea eta gauzatea, mendekotasunak prebenitzeko eta arriskuak eta kalteak murrizteko tokiko administrazioek egindako proiektuak barruan hartzen dituenak.
- Adierazlea: Mendekotasunak, arriskuak eta kalteak prebenitzeko proiektuak dituzten toki-erakundeen kopurua. Neurria: 40

Lortutako emaitzak oso onak dira:

48 toki-erakundek egindako 48 programa lagundu dira diruz; programa horietarako, 2.980.948,56 euroko laguntzak eskatu dira guztira.

- Arabako 3 udal
- Gipuzkoako 20 udal/mankomunitate
- Bizkaiko 25 udal/mankomunitate

Kapitulu honetako diru-zuzkidura 561.215 eurokoa da. Emandako laguntza, guztira, eskabideen aurrekontuan jasotakoaren % 18,82 da.

1.- Izenburua

ARRISKUAK ETA KALTEAK PREBENITZEKO ETA GUTXITZEKO PROIEKTUAK EGITEKO LAGUNTZAK

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko uztailaren 14ko Agindua, Osasuneko sailburuarena. Horren bidez diru-laguntzak deitu dira adikzioen prebentzio komunitariorako programak garatzeko, arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta murrizteko proiektuak gauzatzeko, eta jokabide osasungarriak bultzatzeko jardun-eremu horietan talde teknikoak sortu eta mantendu daitezzen 2015eko ekitaldian

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Laguntza horien onuradun izan daitezke 2015ean droga-mendekotasunen arriskuak eta kalteak prebenitzeko eta murrizteko proiektuak gauzaten dituzten irabazi-asmorik gabeko gizarte-ekimeneko erakundeak.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Aurrekontu-programaren neurriak:

- 2. helburua: Ekimen sozialei eta udalei laguntzea mendekotasunen prebentzian eta kalteen murrizketan
- 2. ekintza: Gizarte-erakundeei laguntzea, mendekotasunak prebenitzeko eta arriskuak eta kalteak murrizteko programak garatu ditzaten.
- Adierazlea: Laguntzak emateko Agindu bat egitea eta gauzatzea, mendekotasunak prebenitzeko eta mendekotasun horiei lotutako kalteak murrizteko egindako proiektuak barruan hartzen dituena.
- Adierazlea: Mendekotasunak prebenitzeko eta kalteak murrizteko proiektuak dituzten gizarte-erakundeen kopurua. Neurria: 40

Lortutako emaitzak oso onak dira:

Guztira 74 proiektu aurkeztu dira, 41 erakunderen eskutik.

Aurkeztutako proiektuen kostua, guztira, 4.438.059 eurokoa da, eta, guztira, 2.211.021 € eskatu dira proiektu horietarako.

6 proiektuk ez dute jaso diru-laguntzarik:

- Proiektu bat kanpoan geratu da, laguntzen deialdiko baldintzak betetzen ez dituelako.
- 2 proiektu kanpoan geratu dira, aurrekontu-partida agortu egin delako.

Kapitulu honetako diru-zuzkidura 561.215 eurokoa da. Emandako laguntza, guztira, eskabide guztien aurrekontuan jasotakoaren % 18,82 da.

1.- Izenburua

IRABAZI ASMORIK GABEKO GIZARTE-EKIMENEN ERAKUNDEENTZAKO DIRU-LAGUNTZAK; GIB/HIESA ETA SEXU TRANSMISIOZKO INFEKZIOAK PREBENITZEKO ETA KONTROLATZEKO ZEREGINETAN ARITU ETA EUREN JARDUERA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN GARATZEN DUTENENTZAT

2.- Araua

Agindua, 2015ko apirilaren 27koa, Osasun sailburuarena; honen bidez, laguntzarako deia egiten zaie EAEn GIB/hiesa eta sexu bidez transmititzen diren infekzioak (STI) prebenitzeko eta kontrolatzeko jarduerak egiten dituzten irabazi asmorik gabeko eta ekimen sozialeko erakundeei.

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Bai irabazi asmorik gabeko gizarte-ekimeneko erakundeek garatzen dituzten jarduerak, bai Herri Administrazioek martxan jartzen dituztenak ezinbestekoak dira infekzio horren transmisioa prebenitzeko ahalegin bateratu horretan laguntzeko eta birus eramaileen egoera hobetzeko.

Hona hemen laguntza horien jomugan daudenak:

- a) Gizonekin sexua daukaten gizonei zuzendutako proiektuak, kontuan hartuta zenbaterainoko garrantzi epidemiologikoa duen giza-talde horrek gaur egun.
- b) GIBari dagokionez egoera zaurgarrian dauden beste giza-talde batzuei zuzendutako proiektuak; kasurako, etorkinak, drogak bide parenteraletik hartzen dituztenak eta prostituzioan lan egiten dutenak.
- c) GIB birusaren gaixotasunaren diagnostiko goiztiarra egiteko sortutako proiektuak.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Aurrekontu programan aurreikusitakoak (15 erakunde, 30 proiektu) zenbateraino bete diren aztertu da eta bete ez ezik gainditu ere egin direla ikusi da, gutxigatik izan bada ere.

Orotara 16 erakunderi eta 33 proiekturi eman zaio laguntza.

Hortaz, 300.000,00 €-ko diru-laguntza jaso dute hainbat proiektu eta jarduerak. Horien bitartez, erakundeek behar-beharrezkoa den lana bideratzen dute, Administrazioa ez baita heltzen zenbait giza-talderi babesa ematera eta horiei prebentzioan aurrera egiten laguntzera.

1.- Izenburua

EAE-N GAIXOEN KOLEKTIBOEN ETA HAIEN FAMILIEN BIZI-KALITATEA HOBETZEKO JARDUERAK EGITEN DITUZTEN ETA IRABAZI-ASMORIK EZ DUTEN EKIMEN SOZIALEKO ELKARTEENTZAKO LAGUNTZAK.

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko ekainaren 16koa, Osasuneko sailburuarena. Honen bidez, laguntzak ematen zaizkie EAEn gaixoen kolektiboan eta haien familien bizi-kalitatea hobetzeko jarduerak egiten dituzten eta irabazi-asmorik ez duten ekimen sozialeko elkartei (2015ko ekainaren 25eko EHAA, 118. zk.).

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Gaixotasunen bat duten pertsona-kolektiboan eta haien familien ongizatea eta bizi-kalitatea hobetzera bideratutako jarduerak finantzatzen laguntzea da diru-laguntzen lerro hauek duten helburu nagusia.

Gaixoen elkarteak pertsona fisikoen taldeak dira, eta, horietan, patologia bera pairatzen duten pertsonak elkartzen dira. Halako elkarteek honako helburu hauek dituzte: dena delako gaixotasuna eta berau sendatzeko tratamenduak hobeto ezagutzeko lan egitea, gaixoei elkarri laguntzea, herritarrei gaixotasuna prebenitzeko argibideak ematea eta herritarren ongizatea eta bizi-kalitatea hobetzea.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

2015ko helburuek adierazle hauek hartu zituzten kontuan programaren ebaluazioa egiteko: 60 erakunde onuradun eta diruz lagundutako 90 proiektu. Lortutako zenbakiak, aldiz, hauek izan ziren: 65 erakunde onuradun eta diruz lagundutako 119 proiektu. Hortaz, aurrekontu-programaren aurreikuspenetako betetze-maila gaintu zen, % 108 erakundeei dagokienez eta % 132 proiektuei dagokienez. Gainera, deialdiaren % 100 esleitu zen, 300.000 €ko zenbatekoarekin.

Hainbat patologia-mota dituzten paziente eta familiei zuzendutako jardueretarako diru-laguntzak eman dira. Hona hemen patologiaak:

- Minbizia
- Diabetesa
- Buru- eta portaera-nahasmenduak
- Nerbio-sistemaren eta sistema osteomuskularraren nahasmendua
- Elikadura-nahasmenduak, etab.

Honako hauek izan dira diruz lagundutako jarduera nagusiak:

- Gaixoentzako eta familiartekoentzako autolaguntza- eta babes-taldeak
- Laguntza psikologiko eta soziala, familia-unitateko pertsona guzien bizi-kalitatea handitzeko.
- Talde-terapiak
- Pazienteentzako eta familiartekoentzako prestakuntza-hitzaldiak
- Gaixotasunen informazio eta sentsibilizazioa
- Informazio-gida espezifikoen prestaketa

Elkarteek aurkeztutako memorietan zehazten dira diru-laguntzen emaitzak.

1.- Izenburua

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO TOKI-ERAKUNDEENTZAKO DIRU-LAGUNTZAK, JARDUERA FISIKOA SUSTATZEKO JARDUERAK EGIN DITZATEN.

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko ekainaren 16koa, Osasuneko sailburuarena, Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeei diru-laguntzak ematea arautzen duena toki-esparruan jarduera fisikoa susta dezaten 2015ean zehar (2015eko ekainaren 25eko EHAA, 118 zk.)

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Diru-laguntza hauen helburu nagusia da, alde batetik, osasuna indartzea toki-eremuko jardueretan eta osasun-arlokoak ez diren gainerako lan-eremuetan; bestetik, biztanleek oro har eta sedentarioenak diren biztanleek bereziki jarduera fisikoarekiko duten jarrerak hobetze aldera toki-erakundeek egiten dituzten programa eta jarduerak indartzea, horiek finantzatzuz, eta, bestetik, udalerrietan mugikortasun aktiboa sustatzea.

Deialdi honetan, lehenetsuna eman zaie hirietan eta hiri-inguruetan ibilbideak edo pasealekuak egokitzeko eta dinamizatzeko programak eta esku-hartzeak, herritar guztiei zuzenduak; ibilbide horiek seguruak izango dira eta behar bezala seinaleztatuta egongo dira, ohiko joan-etorrietan mugikortasun aktiboa errazteko eta aisialdi aktiboa sustatzeko eta esku-hartze komunitarioko tokiko sare edo talde bat, diziplina anitzekoa eta sektoreartekoa, sortzeko beharrezkoak diren jarduerak. Tokian-tokian jarduera fisikoa sustatzeko eta sedentarismoa prebenitzeko ekintzak eta estrategiak lehenetsi, planifikatu eta garatuko ditu sare horrek partaidetzazko prozesuen bidez.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu-programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

2015eko helburuek adierazle hauek hartu zituzten kontuan programaren ebaluazioa egiteko diruz lagundutako 51 proiektu. Lortutako zenbakiak, aldiz, hauek izan ziren diruz lagundutako 115 proiektu. Hortaz, aurrekontu-programaren aurreikuspenetako betetze-maila gainditu zen, % 224 proiektuei dagokienez. Gainera, deialdiaren % 100 esleitu zen, 292.000 €ko zenbatekoarekin.

Honako hauek izan dira diruz lagundutako jarduera nagusiak:

- Ardatzak edo hiri-ibilbideak sortu, egokitu eta seinaleztatzea.
- Leku horiek erabiltzeko programak dinamizatzea.
- Jarduera fisikoa sustatzeko eta sedentarismoa prebenitzeko ekintzak eta estrategiak koordinatzen dituzten tokiko sareak sortzea.

Laburbilduz, bidalitako memorien ebaluazioan oinarrituz esan daiteke positiboak izan direla diru-laguntza hauek eta beraiei lotutako emaitzak.

1.- Izenburua

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO IKASLEEN GURASO-ELKARTEEI ETA UNIBERTSITATEZ KANPOKO IKASTETXEEN TITULAR DIREN IRAKASKUNTZA-KOOPERATIBEI ZUZENDUTAKO LAGUNTZAK, IKASLEEN ARTEAN MUGIKORTASUN AKTIBOA SUSTATZEKO EKINTZAK GARATZEKOAK

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko uztailaren 14koa, Osasuneko sailburuarena, zeinarekin deialdia egiten baita jarraian zehaztutakoentzako laguntzetarako: Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez kanpoko Ikastetxeen Irakaskuntza Kooperatiben titularrak eta Ikasleen Guraso Elkarteak; betiere, 2015-2016 ikasturtean zehar ikasleen mugikortasun aktiboa sustatzeko ekintzak garatzeko. (EHAA, 143. zk., 2015eko uztailaren 30ekoa)

3.- Diru-laguntza programaren azalpen laburra eta helburuak

Diru-laguntza honen helburua da toki-eremuko eta osasun-arlokoak ez diren gainerako eremuetako jarduketetan osasuna indartzea, eta, horretarako, EAeko ikastetxeetan eskola-bideak sortzea.

Laguntza hauen helburua da 2015-2016 ikasturtean zehar EAeko ikasleen guraso-elkarteak eta irakaskuntza-kooperatibak finantzatzea, eskola-bideak sortu eta dinamiza ditzaten. Ikasleak kaleetan segurtasunez eta autonomiaz mugitu ahal izatea eta eremu publikoaren erabilera eta gozamina berreskuratzea da eskola-bideei buruzko proiektuen xedea. Gainera, eskola-giroan mugikortasun aktiboa sustatzea tresna eraginkor bat izan daiteke txiki-txikitik herritarrak kontzientziatzeko jarduera fisikoak osasunari dakarkion onuraz.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu-programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Laguntza hauek urte anitzekoak dira, eta ikasturtearen iraupena dute. Lehen laguntzak 2015ean eman ziren, eta bukatu 2016eko ekainean bukatzen dira; beraz, ikastetxeek data horretarako egiaztatu beharko dute burutu dutela aurreztutako proiektua.

2015ean, eskaerak aurrezteko epea zabaldu zen (59 eskari), horiei buruzko esleipen-ebazpena eman zen (52ri eman zitzaien laguntza), eta esleitutako kopuruaren %70a ordaindu zen (65.800€).

Honako hauek izan dira diruz lagundutako proiektu nagusiak:

- a) Proiektuaren dinamizazioa eta koordinazio teknikoa.
- b) Ikastetxearen inguruan zer mugikortasun dagoen aztertzea.
- c) Solasaldiak, tailerrak edo komunikazio-kanpainak antolatzea.
- d) Behar den materiala

- e) Ekimen honetara atxikitzen direnen ikasleentzako pizgarriak.
- f) Mugikortasun aktiboa bultzatzen duten ikastetxeetako espazioak egokitzea.

Lehen aldiz eman dira laguntza hauek, eta urte anitzeko iraupena dute; beraz, oraindik ezin ditugu emaitzak balioetsi, ezta erabilgarritasuna eta gizarte-eragina ere.

1.- Izenburua

OSASUN-ARLOKO PROFESIONALAK PRESTATZEKO BEKAK ETA LAGUNTZAK.

2.- Araua

AGINDUA, 2015ko ekainaren 16koa, Osasuneko sailburuarena, osasun-arloko profesionalak prestatzeko beka eta laguntzak emateko deialdia egiteko dena. (121 zk.,2015ko ekainaren 30eko EHAA).

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Deialdi honen helburu nagusia osasun zerbitzuen kalitatearen hobekuntza sustatzea da osasun-arloko langileen prestakuntzaren bidez.

Beka eta laguntza hauek langileei zuzenduta daude eta bi modalitate daude:

- Atzerriko zentroetan ikastaroak eta egonaldiak egiteko beka eta laguntzak.
- Estatuko zentroetan egindako prestakuntza-jarduetarako, kudeaketa sanitarioan trebatzeko direnean. Estatuko zentroetan prestakuntza jarduerak egiteko beka eta laguntzak, kudeaketa sanitarioko gaitasunetan trebatzea helburu dutenak. Modalitate honetan, osasun kudeaketarekin lotutako prestakuntza-jarduera hauek lagunduko dira diruz: kostu sanitarioak nahiz ospitaleetakoak kontrolatzea eta kudeatzea; marketinga; giza baliabideak; osasun zerbitzuen produktibitatea eta planifikazioa; kalitatearen kontrola; arreta soziosanitaria; osasun arloko langileen arriskuak; erakunde sanitario motak; osasun kudeaketaren gaineko politika; plangintza estrategikoa eta kudeaketa horren tratamendu informatikoa.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartearen

2015 urteko deialdiaren kopurua 108.010 € (81.008 € 2015ko aurrekontuari loturik eta 27.002€ 2016 urteko konpromezu kredituan) Deialdia erabaki da aurrekontuan zehaztu baino gehiago (orotara 103,45%) zeren beste Osasun Saileko programetan ez zen agortu diru kopurua eta deialdi honetarako erabili da, behin zailburuordeak hala erabaki ondoren, Deialdiak baimentzuen duen moduan.

Eman egin dira 14 beka edo laguntza atzerrian egonaldiak egiteko edota ikaskaroetan parte hartzeko, eta beste 13 egiteko kudeaketa prestakuntza jarduerak estatuto ikastokietan.

Urteko eta Lurraldeko banaketa honakoa dugu:

Lurraldea	Onur. Zn.	2015	2016	Orotara
Araba	1	2.669,25	889,75	3.559,00
Bizkaia	21	64.269,00	21.423,00	85.692,00
Gipuzkoa	5	16.863,75	5.621,25	22.485,00
Total	27	83.802,00	27.934,00	111.736,00

Deialdi honetan eskabide kopuruan zein eman egin den kopuruan forakada izan da. Alde batetik estatuan egiten diren prestakuntza jarduerak gehiago izan direlako eta gainera, hautako asko masterrak izan dira (kostu handiagoko jarduerak dira berauek).

Jaso dira 49 eskabide eta horietatik 22 (%44,90a) ezeztatu dira, gehien bat, jarduera hasierako urtea 2015 izan ez delako, eta beste aldetik, deialdiak zehazten duen jarduera mota artean egon ez direlako.

Deialdiaren objetiboak honako hauek izan dira:

- Atzerrian dirulagundutako ikastaro eta egonaldi: 15
- Kudeaketa Sanitarioan trebatzeko dirulagundutako jarduera: 15
- Balorazio handia eskuratu duten dirulagundutako ikastaro eta egonaldi: 23.

Hirugarren indikatzailea neurtzeko erabiltzen du inkesta moduko galdera sorta, Osaun sailera bidali behar dena jarduera edo egonaldia burututakoan.

Orain arte eskuratu ditugun inkestetan (ez dira asko, zeren eta prestakuntza jarduerak 2016 urtean zehar bukatu bait daitezke) gogobetetze maila altua da.

Lehenengo indikatzaileari begira: 14 izan dira azkenez.

Bigarren indikatzaileari begira: 13 prestakuntza jarduera dirulagundu dira.

Markatutako xedeak bere osotasunean lortu ez diren arren, pentsatzen dugu deialdian egindako aldaketek lagundu digutela eskabide gehiago izaten eta egin diren prestakuntzak kalitate hobetagoak izaten, eta honek, pertsoneri eskaintzen zaien Osasun sistema kalitate handiagokoa izaten.

1.- Izenburua

OSASUNAREN ESPARRUAN DIHARDUTEN IRABAZI-ASMORIK GABEKO ELKARTEEN, OSASUN-ESPEZIALITATEETAKO IRABAZI-ASMORIK GABEKO ERAKUNDE ZIENTIFIKOEN, ETA OSASUN ALORREKO PROFESIONALEN ELKARGO OFIZIALEN FUNTZIONAMENDUA ETA LANGILEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZARAKO JARDUEREN ANTOLAKETARAKO LAGUNTZAK.

2.- Araua

AGINDUA, 2015eko ekainaren 16koa, Osasuneko sailburuarena, honako erakunde hauei laguntzak emateko deialdia egitekoa: osasunaren esparruan diharduten irabazi-asmorik gabeko elkarteak, osasun-espezialitateetako irabazi-asmorik gabeko erakunde zientifikoak, eta osasun alorreko profesionalen elkargo ofizialak. Laguntzen xedea da erakunde horien funtzionamendua eta langileen etengabeko prestakuntzarako jardueren antolaketa. . (121 zk.,2015ko ekainaren 30eko EHAA).

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Programa honen xedea da honako jarduera hauek eragindako gastuak finantzatzeko laguntzak ematea:

1.- Osasun-alorreko profesionalentzako prestakuntza-jarduerak eta jarduera zientifikoak hedatzeko ekintzak antolatzea. Horretarako bi modalitate daude:

- a) Bilera zientifikoaren antolaketa (kongresuak, sinposioak, jardunaldiak, mintegiak eta hitzaldiak).
- b) 100 ordu baino gutxiagoko ikastaro eta tailerren antolaketa.

2.- Osasun-espezialitateetako erakunde zientifikoaren eta osasun-alorreko profesionalen elkartearen funtzionamendua. Erakunde horiek ez dute irabazi-asmorik izan behar eta langileei prestakuntza eta eguneratze teknikoak eskaini behar diete, edo ikerkuntza sustatu behar dute.

Horretarako bi modalitate daude:

- a) Irabazi-asmorik gabeko profesionalen elkargoaren eta osasun-espezialitateetako erakunde zientifikoaren eraketarako edo funtzionamendurako laguntzak.
- b) Osasunaren esparruko aldizkariak argitaratzeko laguntzak.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Deialdi honen aurrekontuan 2015 urterako 79.409 € izan dira, jarraian azaltzen den banaketarekin:

- Ikastaroak antolatzeko: : 27.793 €.
- Bilera zientifikoak antolatzeko: 19.852 €
- Entitateen funtzionamenduarako: 19.852 €.
- Aldizkariak argitaratzeko: 11.912 €

Deialdia erabaki da kopuruaren %95,22an. Ikastaroetan %101,81a, Bilera zientifikoak antolatzeko %97,62a, entitateen funtzionamendurako, % 77,82a eta aldizkarietarako %104,83a.

Emandako dirua honela banatu da:

Aurrez ikusitako helburuak lortu direla uste dugu.

Lurraldea	Ikastaroak	Bilerak	Entitateak	Aldizkariak	Oro tara
Araba	1.760,00	3.992,00	0	836,00	6.588,00
Bizkaia	16.964,00	13.521,00	15.449,00	9.848,00	58.782,00
Gipuzcoa	9.573,00	1.868,00	0	1.804	13.245,00
orotara	28.297,00	19.381,00	15.449,00	12.488	75.615,00
Xedeak ziren:	67	18	10	13	108
Lortutakoa:	113 (Objetiboaren %104,63a)				

Beste aldetik espero ziren baino dirulagundutako jarduera baino gehiago izan dira Osasun saileko lehentasunezko arloekin izan diren zerikusi handia. (objetiboaren %120,48a)

1.- Izenburua

GIB/HIESAREN ETA SEXUTRANSMISIOZKO INFEKZIOEN PREBENTZIOA

2.- Araua

1995eko maiatzaren 12an, Osasun Sailak Farmazialarien Elkarte Ofizialarekin lankidetzahitzarmena sinatu zuen GIB/HIESaren eta sexu transmiziozko infekzioen prebentzioarako. Gaur egun, hitzarmenak indarrean jarraitzen du.

2009ko otsailean, lankidetzahitzarmenaren eranskina sinatu zen.

Hitzarmena 2016era luzatu da.

3.- *Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak*

2009an GIBaren test negatibo baheketa lasterraren proba pilotoa burutu zen EAEko farmazia bulegoetan. Eraitza positiboak lortu ziren eta 2010era luzatu zen hitzarmena.

Programaren helburua da GIBaren test negatibo behaketa lasterra populaziora helaraztea. GIBaren baheketa test azkarra da GIBak eragindako infekzioaren diagnostikoaren eremuan berrikuntza azpimarragarrietakoa. Teknika oso erraza eta sinplea da, fidagarritasuna %100 ingurukoa da (sentsibilitatea %100, espezifitatea %99,7); beti ere, praktika arriskutsuetatik (leiho aldia) gutxienez hiru hilabete igaro badira.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

2015an, EAEko 53 farmazia bulegok parte hartu dute (Araban 8, Gipuzkoan 16 eta Bizkaian 29 farmazia izan dira). 2.668 test burutu dira, pasa den urtean baino 119 test gutxiago.

Osasun Sailarentzat 49.864,92 euroko kostua izan du.

Prebentzioaren alorrean proiektu hau ezinbestekoa da osasun prestazioan ekonomikoki aurreztea eragiten baitu.

1.- Izenburua

ETXEZ ETXEKO LAGUNTZARAKO UDAL ZERBITZUAREN ERABILTZAILEEN ARTEAN SENDAGAIEN ERABILERA HOBETZEKO PROGRAMA

2.- Araua

2009ko otsailaren 25ean sinatu zen lankidetza hitzarmena Osasun Sailaren eta EAeko Farmazialarien Elkarten artean, etxez etxeko laguntzarako udal zerbitzuaren erabiltzaileen artean sendagaien erabilera hobetzeko.

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Programaren helburua da sendagaien erabilera hobetzeko baldintzak ezartzea Osasun Saila eta Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiako Farmazialari Elkarten arteko lankidetzari esker.

Horretarako, dosifikatze sistema pertsonalak prestatuko dira farmazia bulegoetan. Programa hau sendagaien erabileran arazoak dituzten eta beraien etxeetan udal zerbitzuetako etxez etxeko laguntza jasotzen duten erabiltzaile autonomo zein menpekoei zuzenduta dago.

Helburu orokorra: udal zerbitzuetako etxez etxeko laguntza jasotzen duten erabiltzaileen botiken erabilera optimizatzea, segurtasuna eta eraginkortasuna hobetze aldera.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

2015an, 304 farmazia bulegok eta batezbeste hilero 758 pazientek parte hartu dute programan. Osasun Sailak programagatik 279.162,44 euro ordaindu ditu.

Programaren implementazioak garrantzi handia du adineko pertsonen artean, gaixo kroniko eta polimedikatuak baitira. Programak pazienteek jasotzen duten arretaren kalitatea hobetzen du, segurtasuna areagotuz eta botiken kontrako efektuak eragotziz.

1.- Izenburua

PRESTAZIO FARMAZEUTIKOA ETA ATZERIKO BOTIKAK

2.- Araua

1/2015 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 24koa, medikamentu eta osasun produktuen bermeei eta arrazoizko erabilerari buruzko Legearen testuategia onesten duena.

1015/2009 Errege Dekretua, ekainaren 19koa, egoera berezietan beharrezkoak diren medikamentuen eskuragarritasuna arautzen duena.

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Programa honen helburua da estaldura ematea:

- errezeta medikoaren bidez Osasun Sistema Publikoko eskaintza farmazeutikoko beharrei.
- paziente anbulatorioen atzerriko medikamentuen beharrei. Atzerriko medikamentuek bere barnean biltzen dituzten Estatu Espainiarrean erregistratutarik edo komertzializaturik ez dauden botikak.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

2015an, errezeta bidez preskribatutako medikamentu, efektu eta osagarri, bakuna eta formulen gastua 477.958.232,25 eurokoa izan zen.

Atzerriko botiken kostua, berriz, 392.432,11 eurokoa izan zen, aurrekontuan ezarritakoa baino 65.506,11 euro gehiago.

Errezeta bidezko eskaintza farmazeutikoa Osasun Sistema Publikoaren ezinbesteko oinarrietakoa da. Era berean, programa honek eragin sozial handia duenez, aldi oro, pazienteen beharrei egokitzea eskatzen du.

1.- Izenburua

METADONA TRATAMENDUA OPIAZEON ADIKZIOA DUTEN PERTSONETAN

2.- Araua

1995eko abenduaren 22an sinatu zen Osasun Sailaren eta Euskadiko Farmazilarien Elkartekin lankidetzaz hitzarmena. Bi aldeek adostasunez erabaki dute programa 1996. urtetik gaur arte, urtero, programa luzatzea, eta, azken urte honetan ere, 2016era arte luzatu da.

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Programaren helburu orokorra da metadona behar duten droga erabiltzailei, GIB/HIESa dutenei zein ez dutenei, arreta egokiago bat eskaintzea.

Programa honen bidez Ospitaletik Kanpoko Osasun Mentaleko opiazeoen adikzioagatiko desintoxikazio programari laguntza ematen zaio.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

EAEko farmazia bulegoak funtsezkoak dira sare publikotik ematen den eskaintza osatzeko orduan.

EAEko programa honen ezarpena eredu da beste erkidegoentzat bai programan parte hartzen duten profesionalen erakutsitako harrera beroagatik (mediku eta farmazialariak) baita erabiltzaileen erantzunagatik ere.

2015an, 277 farmazia bulegok parte hartu dute programan. Batezbeste, 1.108 paziente igaro dira farmazietatik (13.100 ekintza profesional) eta 750.368 euroko kostua izan du.

1.- Izenburua

TRATAMENDU DIETOTERAPIKO KONPLEXU ETA ETXEKO NUTRIZIO ENTERALA

2.- Araua

Irailaren 15eko 1030/2006 Errege Dekretua, Osasun Sistema Nazionaleko ohiko zerbitzuen zorroa eta berau eguneratzeko prozedura ezarri duena.

Irailaren 24ko 1205/2010 Errege Dekretua, mediku-erabilera berezietarako elikagai dietetikoak Osasun Sistema Nazionaleko produktu dietetikoaren eskaintzan txertatzeko oinarriak eta finantzaziorako gehieneko zenbatekoak ezartzeko oinarriak finkatzen dituena.

SSI/2958/2010 Agindua, azaroaren 16koa, mediku-erabilera berezietarako elikagai dietetikoak Osasun Sistema Nazionaleko produktu dietetikoaren eskaintzan txertatzeko eta finantzaziorako gehieneko zenbatekoak aplikatzeko prozedura finkatzen dituena.

2008ko apirilaren 21eko ebazpena, Osasun Sailbuorordearena, zeinaren bidez onartzen baitira Euskal Autonomia Erkidegoan dietoterapikoak dispentsatzeko argibideak.

SSI/2366/2012 Agindua, urriaren 30ekoa, produktu dietetikoekiko prestazioaren fakturazioko faktore komuna ezartzen duena.

Hitzarmenaren luzapena sinatu da 2016.urterako

3.- Diru-laguntza Programaren azalpen laburra eta helburuak

Produktu dietetikoaren eskaintza Osasun Sistema Nazionaleko zerbitzuen zorroan finkatzen da. Programa honen helburua da produktu hauen dispentsazioa erraztea. Horretarako, programaren bidez gaixotasun metaboliko konplexuak dituzten gaixoei tratamendu dietoterapikoa eskaintzen zaie, eta etxekeko nutrizio enterala ohiko elikagaiekin elikatu ezin diren eta beraien etxeetan edo egoitzetan dauden pazienteei.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Produktu hauen dispentsazio baldintzak 2001eko apirilean sinatutako EAEko Farmazia Bulegoen bitartez bideratzen den prestazio farmazeutikorako eta Osasun Sailarekiko lankidetzaren baldintzak finkatzen dituen hitzarmenean jasotzen da.

Alabaina, 2012ko urriaren 30eko SSI/2366/2012 Aginduak produktu dietetikoekiko prestazioaren fakturazioko faktore komuna ezartzen duenak, eskaintzako zenbatekoari fakturazio faktore komuna aplikatzen dio produktuaren fakturazio zenbatekoa ezartzerako

orduan, hitzarmenean finkaturikoa bertan behera utziz. Osasun Sailak eskaintzaren barnean dauden produktuak, beraz, fakturazio zenbateko horren arabera ordaintzen ditu.

2015ean, 186.198 ontzi kontsumitu dira eta prestazio honen zenbatekoa 17.544.956,03 eurokoa izan da, aurreko urtean baino %0,83 gutxiago.

1.- Izenburua

OSASUN-LAGUNTZA BEHAR IZATEAGATIK EGINDAKO GASTUAK ITZULTZEA

2.- Araua

1030/2006 Errege Dekretua, irailaren 15ekoa. Bi gauza ezartzen ditu: Osasun Sistema Nazionaleko ohiko zerbitzuen zorroa; eta barau eguneratzeko prozedura.

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Badira gaixo batzuk, laguntza-sare publikoko osasun-zerbitzuak eskuratu ezin izan dituztenak, zentzuzko arrazoi batzuk direla-eta, hala nola, hil ala bizi berehala erantzun beharra edo zerbitzu publikoak dena delako beharrezko laguntza hori ez edukitzea; gastuak itzultzeko programaren helburua, bada, gaixo horiei diru-ordaina ematea da, bidezkoa baita.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Egindako gastuen itzulera eskatuz gure aseguratuek 2015an aurkeztu dituzten eskabide guztiak aztertu eta ebatzi ditugu.

Zehatz-mehatz, gure aseguratuek, 2015ean, gastuak itzultzeko 4.661 eskabide aurkeztu zituzten; eta, aztertu ondoren, % 96,24 ari baietz erantzun diogu (hau da, 4.486 eskabideri).

1.- Izenburua

PRESTAZIO ORTOPROTESIKOAK

2.- Araua

Urtarrilaren 22ko 9/97 Dekretua (97-2-12 EHAA)
2000ko urriaren 10eko Agindua (01-01-16 EHAA)
2007ko martxoaren 29ko Agindua (07-07-30 EHAA)
Lan-prozedura normalizatuak, protokolo klinikoak eta gidalerroak

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

Hainbat prestazio-eskari egon da, eta programa honen helburu nagusia eskari horiei erantzutea da, gastuak itzuliz edo zuzenean ordainduz. Horretarako, material ortoprotesikorako indarrean dagoen katalogoan begiratuko dugu, eta izan badiren lan-prozedurak, protokoloak eta berariazko artezpideak beteko ditugu.

Eta horrela, gainera, irailaren 15eko 1.03/2006 Errege Dekretuko VI. eranskinean jasotakoa ere bete dugu (hor dago prestazio ortoprotesikoen zerbitzuen poltsa).

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartea.

Ezintasun fisiko batzuk bereziki garrantzitsuak dira osasunerako eta gizartean normal bizitzeko; bada, programa hau gaixo horien oinarritzko zenbait premiei erantzuteko da.

Sortu dugun ibilbide sanitarioa argia da, prestazio ortoprotesikorako agiri guztiak agiri bakar batean bilduta daude, eta berdin balio du preskripziorako eta prestazioa ordaintzeko.

Agiri hori ofiziala da eta sisteman ondo finkatuta dago.

Programaren oinarrian gaixoen integrazio soziala eta autonomia pertsonala daude, eta erabiltzaileen premia kliniko-sanitarioei erantzuna emanez gauzatzen da.

2015an, guztira, 24.762 espediente tramitatu genuen. Bakoitzak, batez beste, 1,08 produktu bideratzen du, hau da, 26.683ren bat artikulu-eskariri erantzun genion.

Haietatik guztietatik, 71 erreklamazio izan genituen aurretiaz eginak edo bisatu-erakoak edo gastuak itzultzeko eskatuz; eta, haietatik, 56 aldekoak izan ziren.

1.- Izenburua

PRESKRIBATUTAKO TRATAMENDU MEDIKOAK EZ UZTEKO LAGUNTZAK, 2014-2015

2.- Araua

447/2013 DEKRETUA, azaroaren 19koa, Euskadiko Osasun Sistemako langileek agindutako tratamendu medikoak betetzea errazteko laguntzak arautzekoa.

2015eko urtarrilaren 21eko AGINDUA, Osasuneko sailburuarena, agindutako tratamendu medikoak betetzea errazteko 2014ko eta 2015eko laguntzak emateko deialdia egiten duena.

3.- Diru-laguntzen programaren azalpen laburra eta helburuak

1.- Euskadiko Osasun Sistemako langileek agindutako tratamendu medikoak, finantzaketa publikoa jaso dezaketenak, gaixotasun- eta behar-egoera objektiboan dauden pertsonak bete ditzaten erraztea du xedetzat dirulaguntza-programa honek.

2.- Agindutako tratamendu mediko bat betetzeko orduan ordaindu behar izan dituzten zenbatekoak itzuliko dira -hala egin behar denetan-, betiere finantzaketa publikoa jaso dezaketen tratamendu farmakologikoei, produktu dietetikoei eta efektu eta osagarriei dagokienez.

Nork jaso ditzakeen laguntza hauek? Objektiboki gaixo eta premian egon behar dute, eta 447/2013 Dekretuko 3.1 artikuluan datozen baldintzak bete. Hauek dira baldintza horiek:

- a) Gizarte Segurantzaren pentsiodun gisa aseguratuta daudenak, urtean 18.000 eurotik beherako diru-sarrerak dituztenak eta Euskadiko Osasun Sistema bermatzaile gisa duten banako osasun txartelaren titularrak.
- b) Aurreko atalean aipatutako aseguratuen onuradunak, Euskadiko Osasun Sistema bermatzaile gisa duten banako osasun txartelaren titularrak badira.
- c) Langabezia-egoera legalean dauden eta langabezia-prestaziorik eta diru sarrerak bermatzeko errentarik jasotzen ez duten pertsonak, Euskadiko Osasun Sistema bermatzaile gisa duten banako osasun txartelaren titularrak badira.
- d) Aurreko atalean aipatutako aseguratuen onuradunak, Euskadiko Osasun Sistema bermatzaile gisa duten banako osasun txartelaren titularrak badira.
- e) Estatuko Osasun Sistemako aseguru edo onuradun ez izan arren, ekainaren 26ko 114/2012 Dekretuaren, Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan Estatuko Osasun Sistemaren osasun-prestazioak emateko araubideari buruzkoaren, aplikazio-arloan sartzen badira.

4.- Lortutako emaitzak, aurrekontu programarekin lotutako magnitudeak eta eragina gizartean

Gutxi gorabehera, EAeko 500.000 herritar ditugu laguntzok eskatu-gai. Horietatik, ia 105.000 lagunek eskatu dute, eta %91ri baiezkoa erantzun zaió.

Datu horiek begi aurrean ditugula, garbi dago programa honek berebiziko eragin ona duela: Alde batetik, 100.000 lagun inguru dira, zuzen-zuzenean, gaixo eta premian egonik, Euskadiko osasun-sistemako langileek agindutako tratamendu medikoari heldu ahal izan diotenak; eta, beste alde batetik, agindutako tratamendu medikoa bertan behera uzteak okerreko beste ondoriorik ere izango luke, eta, horrela, haiek saihestea ere lortu da; ona, inondik inora ere, ez, soilik, ekonomiari begiratuta, baita beste irizpide batzuk kontuan hartuta ere, hala nola, ongizate soziala, bizi-kalitatea...

Azkenik, beste gauza bat ere aipatu beharra dago. Laguntza jasotzen dutenek ikusten dutenean laguntzok eraginkor kudeatzen direla, benetan ordaintzen zaizkiela, litekeena da jende gehiagok eskatzea.